

Тема 7. ІШЕМІЯ, СТАЗ, ТРОМБОЗ І ЕМБОЛІЯ

Мета: Навчитися розпізнавати ознаки, пояснювати механізми розвитку та наслідки ішемії, стазу, тромбозу, емболії.

ПИТАННЯ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ

1. Ішемія.
2. Стаз.
3. Тромбоз.
4. Емболія.

З'ясування вихідного рівня знань за темою

Завдання 1. Вкажіть, які причини зумовлюють розвиток компресійної (А), обтураційної (Б), ангіоспастичної (В) ішемії. Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Причини</i>
1	Наслідок продуктивно-інфільтративних і запальних змін стінки артерії
2	Виникає від здавлення органної артерії ззовні
3	Розвивається під впливом подразнення судинозвужувального апарату судин
4	Виникає внаслідок рефлексорного спазму, викликаного патогенними факторами різноманітної природи
5	Виникає від здавлення пухлиною, рубцем, стороннім тілом
6	Спричинена частковим звуженням або повним закриттям просвіту артерії тромбом або емболом

Завдання 2. Визначте, які з наведених факторів належать до етіології (А), патогенезу (Б), наслідків (В) тромбозу. Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Фактори</i>
1	Асептичне (ферментативне, аутолітичне) розплавлення
2	Організація (розсмоктування із заміщенням сполучною тканиною)
3	Реканалізація (утворення каналів) тромбу
4	Септичне (гнійне) розплавлення
5	Зупинка кровотечі

6	Ішемія
7	Емболія тромбом, що відірвався
8	Некроз (інфаркт) тканини в зоні тромбозу
9	Нервово-трофічні розлади
10	Застій крові при тромбозі вен
11	Ушкодження стінки судин
12	Порушення активності зсідальної та протизсідальної систем крові
13	Захворювання запальної (інфекційно-алергічної) природи (ревматизм та ін.)
14	Захворювання дистрофічного характеру (атеросклероз, ішемічна хвороба серця, гіпертонічна хвороба тощо)
15	Сповільнення кровотоку

Завдання 3. Назвіть визначення, які характеризують газову (А), парадоксальну (Б), ретроградну (В), жирову (Г), повітряну (Д), тромботичну (Е), бактеріальну (Є) емболію. Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Визначення</i>
1	Виникає у разі порушення цілісності великих судин і проникнення в кров повітря з легень
2	Виникає через занесення крапель жиру після перелому трубчастих кісток
3	Причиною можуть стати також уламки тромбів
4	У кров потрапляють конгломерати ексудату
5	Спостерігається при незаращенні міжпередсердної або міжшлуночкової перегородки
6	Внаслідок потрапляння в кровоносні судини пухирців повітря під час анаеробної інфекції
7	Рух ембола підпорядковується його силі тяжіння

З'ясування рівня засвоєння матеріалу

Завдання 1. Назвіть вид тромбу, що утворюють еритроцити, скріплені нитками фібрину (А), тромбоцити, лейкоцити, а також невелика кількість білків плазми (Б), від чергування білих і червоних шарів (В). Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Види тромбу</i>
1	Змішаний
2	Білий
3	Червоний

Завдання 2. Назвіть можливі джерела емболії судин малого кола кровообігу (А), великого кола кровообігу (Б) і системи ворітної вени печінки (В). Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Джерела емболії</i>
1	Вени брижі кишок
2	Вени непарних органів черевної порожнини
3	Ліва половина серця
4	Аорта, її великі гілки
5	Легеневі вени
6	Верхня і нижня порожнисті вени та їхні гілки
7	Гіпертрофія міокарда та інших органів і тканин
8	Права половина серця

Завдання 3. Ознайомтеся з основними механізмами розвитку ангіоспазму. Виділіть із них ті, що належать до позаклітинних (А), мембранних (Б) і внутрішньоклітинних (В) механізмів. Сумістіть у відповіді літерні індекси з цифровими.

<i>Індекс</i>	<i>Механізми</i>
1	Порушення процесів реполяризації мембран
2	Порушення внутрішньоклітинного перенесення іонів кальцію
3	Вазоконстрикторні речовини
4	Змінами в механізмі дії скорочувальних білків

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Атаман О. В. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях : навч. посіб. 5-те вид. Вінниця : Нова книга, 2021. 568 с.
2. Боднар Я. Я., Файфура В. В. Патологічна анатомія і патологічна фізіологія людини : підручник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2023. 494 с.
3. Основи патології за Роббінсом і Кумаром : підручник / Віней Кумар та ін. 11-е вид. Київ : Медицина, 2023. 856 с.

Додаткова:

1. Атаман О. В. Патофізіологія : підручник : в 2-х т. 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2018. Т. 1 : Загальна патологія. 584 с.
2. Атаман О. В. Патофізіологія : підручник : в 2-х т. 2-ге вид. Вінниця : Нова книга, 2017. Т. 2 : Патофізіологія органів і систем. 448 с.
3. Патофізіологія : підручник / за ред. М. Н. Зайка, Ю. В. Биця, М. В. Кришталя. 6-е вид., перероб. і допов. Київ : Медицина, 2017. 737 с.
4. Боднар Я. Я., Волошин В. Д. Патоморфологія. Спеціальна патоморфологія : підручник. Вінниця : Нова книга, 2021. 528 с.

5. Вибрані питання патологічної фізіології. Ч. 2. Типові патологічні процеси : підручник / за ред. М. С. Регеди. Львів : Сполом, 2008. 277 с.
6. Гіпоксія : підручник / М. С. Регеда та ін. Львів : Сполом, 2006. 54 с.
7. Кумар Віней, Аббас Абул К., Астер Джон К. Основи патології за Роббінсом : підручник. 10-е вид. Київ : Медицина, 2019. Т. 1. 420 с.
8. Кумар Віней, Аббас Абул К., Астер Джон К. Основи патології за Роббінсом : підручник. 10-е вид. Київ : Медицина, 2020. Т. 2. 532 с.
9. Льовкін О. А., Перцов В. І. Екстрена та невідкладна медична допомога. Львів : Магнолія 2006, 2022. 212 с.
10. Мазуркевич А. Й. Патофізіологія тварин : підручник. Київ : Вища школа, 2000. 237 с.
11. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підручник / за ред. І. С. Зозулі, А. О. Волосовця. 5-те видання. Київ : Медицина, 2022. 560 с.
12. Патологічна фізіологія : підручник / за ред. А. І. Березнякової. Харків : Вид-во НФаУ «Золоті сторінки», 2003. 424 с.
13. Патологічна фізіологія : в 3-х ч. / за ред. М. С. Регеди. Львів : Сполом, 2009. Ч. 1 : Нозологія. 290 с.
14. Патологічна фізіологія : підручник / за ред. М. С. Регеди, А. І. Березнякової. вид. 2-ге, допов. та переробл. Львів : Магнолія 2006, 2011. 489 с.
15. Посібник з патологічної фізіології до практичних занять і самостійної роботи студентів за освітньо-професійною програмою «Медицина» / за ред. С. В. Зябліцева. Київ : Книга плюс, 2023. Частина 1 : Загальна патофізіологія. 188 с.